

linger monne blive førte i. Dersom man antager, som jeg haaber, at Regjeringen gjør, at Danmark har opfyldt alle de ved disse Overenskomster paatagne Forpligtelser, forsaavidt Thyssland selv har gjort os det muligt at opfylde dem, seer jeg ikke nogen Fare i et saadant Tilbud; men saa seer jeg heller ikke, at disse Forhandlinger kunne føre til den aller ringeste Nytte; thi at komme tilbage fra deres Krigstog til Slesvig med en Forhandling paa Basis af Overenskomsterne af 1851—52, det kunne de tydske Stormagter ikke. Dermed ville de ikke kunne beherske Stemningen og den offentlige Mening i Thyssland. Heller ikke kan jeg indsee, at Danmark et eneste Dieblik længere kan være bunden ved disse Overenskomster, saasnart en eneste tydsk Soldat sætter sin Fod over Eideren. Dersom vi ikke nogen sinde før dette Dieblik have været løste fra dem, da maa dette Tidspunkt være kommet, saasnart østerrigiske og preussiske Tropper gaae ind i Slesvig og derved overskrive det tydske Forbunds Grænse. Saaledes som vi have forstaaet disse Forpligtelser, ere de ikke saa meget byrdefulde; men, eftersom disse Underhandlinger ere førte med saa stor Uforsigtighed, at de kunne forstaaes paa forskjellig Maade, vil en Underhandling paa Basis af dem ikke have Udsigt til at føre til noget for Danmark heldigt Resultat. Som sagt, jeg bebrejder ikke Regjeringen, at den har gjort et saadant Tilbud under de forhaandværende Forhold, hvor det gjælder om at bruge ethvert nogenlunde rimeligt Middel til at undgaae Blodsudgydelse og bevare Freden, og hvor de saakaldte mæglende Magters Opfattelse af vor Strid med Thyssland har ført os saa yderlig i vore Tilbud; men jeg gientager, hvad jeg nylig har sagt, i det Dieblik Krigen udbræder, vil det for mig staae som urimeligt og uforvarsomt, om Danmark længere vilde betragte sig som bundet ved Overenskomsterne af 1851—52. Jeg kan ikke forstaae, at man vil kunne føre en Krig paa denne Basis — jeg vil ikke bruge saa stærke Udtryk, som den høitærede Konseilspræsident andetseds har brugt, — at man kunde udgyde danske Mandes Blod for at vende tilbage til Underhandlingerne af 1851—52 og for saa atter maaskee om 10 Aar,

eller hvor længe det kunde være, at begynde forfra og atter udgyde danske Blod. Vi maae dog engang see at komme til Ende med denne Kamp, engang see at faae en Afgjorelse. Det kan ikke nytte at blive ved at smigre os med det Haab, at Thyssland paa eengang skal forandre sin Mening, eller at Holstenerne engang som uartige Børn skulle erkjende deres Feil og vende tilbage til os og falde os om Halsen. Derfor har jeg troet, at det havde været rigtigt i Adressen at blive lidt mere i det Spor, hvori Landstingets sidste Adresse var holdt, og hvori der tydelig var udtalt, at enhver Svækkelse af det konstitutionelle Fællesskab mellem Kongeriget og Slesvig vilde være til Fordærvelse for begge, og at enhver Bestræbelse for at give Slesvig en med det tydske Forbundsland Holsteen sibeordnet Forfatning vilde, som en Række Aars kostbare Erfaring har lært, være rettet imod den danske Stats Bestaaen. Deri ligger nemlig ikke blot en Fornegtelse af et Slesvigholsteen, paa hvilket jeg ganske vist troer, at ikke nogen dansk Regjering nogen sinde vil gaae ind; men deri ligger ogsaa en Forkastelse af det, der ikke er det Samme, men ligesaa farligt, den saakaldte Samstat med et selvstændigt Slesvig stillet parallelt hen ved Siden af Holsteen, og det vil dog under nærværende Omstændigheder vistnok vise sig som det gunstigste Resultat, der vil kunne naaes ved Forhandlinger med Thyssland paa Basis af Overenskomsterne fra 1851—52. Efter min Overhynning, og den flammer jeg mig ikke ved her eller nogetsteds at udtale, er der kun to Veie at gaae for Danmark. Den ene er at gaae mod Syd og søge Fred med Opoffrelse af sin Selvstændighed. Den anden er at gaae mod Nord og søge i Samfund med sine Brodersfolk at vinde Fred for sin sydlige Grænse. Der er ingen anden Vej, der fører til Andet end frugtesløse Forhandlinger, Afhængighed og Svækkelse, til Blodsudgydelse og tilsidst til Undergang.

Formanden: Jeg formoder, at den ærede Taler i Begyndelsen af sit Foredrag har sigtet til Ytringer af den høitærede Konseilspræsident i det andet Thing. Jeg formoder, at det er saa, jeg veed det ikke. Jeg